

KURIER POLSKI

Rok III

Centrala telefoniczna IKP w Bydgoszczy 33-41 i 33-42
Telefon międzymiast. 36-00. Sekretariat redakcji 19-07
Sekretariat przyjmuje codziennie od godz. 10 do 13

Sobota, dnia 17 maja 1947 r.

Konta: PKO „Zryw” Nr VI-135; PKO IKP Nr VI-140
Konto bielt Bank Gosp. Spółd. Bydg. konto 8086
Konto bielt: Bank Zw. Spółek Zar w Bydgoszczy

Nr 132

Sto osiemdziesiąciu zawodników na starcie w Bydgoszczy

Największy bieg
na przełaj w Polsce

BYDGOSZCZ (tj). W święto Wniebowstąpienia Pańskiego miał w Bydgoszczy miejsce największy w Polsce bieg na przełaj o nagrodę przechodnią „Ilustrowanego Kuriera Polskiego”. Impreza naszego Wydawnictwa stała się niewątpli-

wym PZLA p. Franciszkiem Gołębiowskim na czele.

Bieg na przełaj „Ilustrowanego Kuriera Polskiego” zgromadził w tym roku na starcie przeszło 180 zawodników na 241 zgłoszonych do biegu. Punktualnie o godz. 12-tej

ry nadrobił na drugim etapie biegu stracony dystans i w dobrej formie przebył trasę, uzyskując czas 10,01,6. Dalsza kolejność jest następująca: 4) Werner (KSMM, Jarocin), który się okazał, jak już powyżej powiedzieliśmy, rewelacja

N. Dzwonkowski zdobywa puchar przechodni Ilustr. Kuriera Polskiego. **Za zwycięzcą uplasowali się:** Kielas, Wasilewski, Werner, Boniecki, Osiński, Kurowski, Jasiewicz, Tokarski.

Impionujący moment startu 180 najlepszych zawodników z całej Polski, biorących udział w biegu Ilustrowanego Kuriera Polskiego

wie największym wydarzeniem sezonu biegów przełajowych i wysunęła się na czoło wszystkich masowych imprez lekkoatletycznych, zarówno ze względu na ilość startujących w niej zawodników, jak i reprezentowaną przez nich klasę. Wydawnictwu naszemu udało się zgromadzić na starcie najwybitniejszych długodystansowców polskich z mistrzem Polski — Dzwonkowskim na czele. Konkurencja Dzwonkowskiego — tegorocznego zwycięzcy biegu narodowego w Warszawie, były m. in. takie asy biegu, jak Kielas, który zajął w biegu narodowym drugie miejsce, doskonały zawodnik „Orla” z Włocławka — Wasilewski, rewelacja resztorocznych mistrzostw zimowych w Polsce — Boniecki („Czytelnik”, Gdynia), znakomity zawodnik toruński — Tokarski („Pomorzanin”), Jocz z „Piastu” (Szczecin), mjr Feryniec (Jednostka Wojskowa, Września) znany z licznych sukcesów uzyskiwanych w barwach „Cracovii”, świetny biegacz bydgoski — Osiński (HKS) i jego kolega klubowy — Kurowski, bardzo dobrze się zapowiadający Jasiewicz (OSA, Toruń) i cały szereg innych doskonałych biegaczy polskich.

Bieg „Ilustrowanego Kuriera Polskiego” odniósł oprócz wyżej wspomnianego sukcesu sportowego, jeszcze drugi sukces o niemniej ważnym znaczeniu, a mianowicie sukces organizacyjny. Technicznym przeprowadzeniem naszej imprezy zajęła się komisja sędziowska, złożona z niezawodnych członków Pomorskiego Okręgowego Związku Lekkoatletycznego, z członkiem ho-

przed szczerze zapelnionymi publicznością trybunami przeddefiniowały szeregi zawodników. Kierownik biegu p. Gołębiowski zdał raport naczelnemu redaktorowi IKP p. Trelli, który następnie w krótkim przemówieniu ogłosił bieg IKP za otwarty. Już w kilka minut później zawodnicy głęboką kolumną ustawili się na starcie i po komendzie ruszyli na trasę wielkiej rozgrywki. Prowadzenie z miejsca objął mjr Feryniec, za nim po kilkudziesięciu metrach na czoło wysunął się Wasilewski, Dzwonkowski i Osiński. Stawka biegaczy zaczęła się powoli rozciągać. Po okrażeniu na Stadion Miejski, aby rozpocząć po jeszcze jednym okrażeniu biegni, morderczy finisz na konicówce. Do mety przybiega pierwszy Dzwonkowski („Zryw”, Włocławek), który uzyskał na trasie przeszło 3000 m czas 9,54,6. Tuż za nim dobiega Kielas („Zryw”, Gdańsk), uzyskując czas 9,56. Na trzecim miejscu uplasował się Wasilewski („Orzeł”, Włocławek), któ-

tegorocznego biegu IKP; 5) Boniecki („Czytelnik”, Gdynia), 6) Osiński (ZHP, Bydgoszcz), 7) Kurowski (ZHP, Bydgoszcz), 8) Jasiewicz (Oficerska Szkoła Artyl., Toruń), 9) Tokarski (KKS „Pomorzanin”, Toruń), 10) Jocz (TKS „Piast”, Szczecin). Na dalszych miejscach uplasowali się: 11) Kwiatkowski (Inowrocławski KS), 12) Krupa (HKS, Tczew), 13) Weinberg (ZHP, Bydgoszcz), 14) Szyperski (KKS „Brda”, Bydgoszcz), i 15) Urbański („Czy-

Po lewej: Prezes Rady Nadzorczej Spółdzielni Wydawniczej Zryw, wojewoda poznański Stefan Brzeziński wręcza zwycięzcy biegu Dzwonkowskiemu główną nagrodę — puchar IKP. Na prawo: nagrodzeni zawodnicy w chwili po uroczystym rozdaniu nagród

telnik”, Gdynia). Przybyli do mety na 15 miejscu Kozera (KSMM, Czarnków) został zdyskwalifikowany za skrócenie trasy.

Po obliczeniach wyników poszczególnym zawodnikom wręczono nagrody indywidualne, których było w tym roku aż 29, nagrody zespołowe i nagrody specjalne. Nagrodę główną biegu Ilustrowanego Kuriera Polskiego wręczył zwycięzcy

nieicy Fotograficzno - Sportowej J. Matrasia w Bydgoszczy zdobył Osiński (ZHP, Bydgoszcz). Nagrodę f-my Foto-Venus w Bydgoszczy dla pierwszego wojskowego zdobył Jasiewicz (OSA, Toruń). Nagrodę f-my Targoński w Bydgoszczy dla pierwszego milicjanta zdobył Chrzanowski (WMKS Partyzant, Bydgoszcz). Nagrodę prezesa Pomorskiego Zarządu Wojewódzkiego Str.

skiego, prezesa Związków Robotniczych Stowarzyszeń Sportowych i przewodniczącego Wojewódzkiej Rady Sportowej, Stanisława Lehmana, który reprezentował równocześnie pierwszego sekretarza Wojewódzkiego Komitetu PPR mjr. Kułigowskiego.

Po rozdaniu nagród i dyplomów, nagrodzeni zwycięzcy i kierownicy (Ciąg dalszy na str. 4-tej)

Czołowi zawodnicy naszego biegu. (po lewej) Kielas, Werner (rewelacyjny młodzieńki zawodnik KSMM Jarocin), Wasilewski, Boniecki, Dzwonkowski (zwycięzca biegu), Jocz, Przybyłko — słany maratończyk polski (najstarszy uczestnik biegu), Osiński, mjr. Feryniec i Urbański

Rozbicie w Europie Zachodniej

Zachodnia Europa przeżywa kryzys polityczny. Włochy, Francja, Anglia, Belgia i Holandia — wszystkie te państwa są terenem walki politycznej, której charakter staje się z dnia na dzień coraz ostrzejszy i coraz wyraźniejszy zaznacza się podział na zwalczające fronty. W Anglii może najmniej ta walka jest widoczna. Tradycyjne zwyczaje parlamentarzysty brytyjskiego i duża dojrzałość polityczna angielskiego społeczeństwa temperują ostrość rozgrywek między socjalistami i konserwatystami. Ale nie niwelują różnic. Bymajmniej — rozdźwięk między prawicą i lewicą angielską jest dziś większy niż był w dniu wyborów. Ostatnia deklaracja konserwatystów wskazuje na dalsze pogłębianie się rozbieżności ideologicznych, szczególnie na płaszczyźnie reform społeczno-ustrojowych.

Klasycznym przykładem państw, w którym gromadzą się chmury napięcia politycznego, zwiastujące ostre zaburzenia wewnętrzne i może w dalszej perspektywie strajki lub przewrót — to Francja i Włochy. W obydwu republikach odżywiają nadłamane siły, wrogie obecnemu ustrojowi. Wiosną one ferment w każdej dziedzinie życia, czy będzie to polityka, czy też gospodarka. Aktywizują celowo rzeczową opozycję i starają się przesunąć linię podziału tak, aby po tej stronie barykady znalazły się obok nich stronnictwa centrowe, a po tamtej stronie socjaliści jednolitefronciowi oraz komuniści. Starają się one przeprowadzić nową linię podziału przez skłócenie stronnictw koalicyjnych i rozbięcie koalicyjnych gabinetów.

W nowym klimacie polityki międzynarodowej, jaki zaistniał od czasu orędzia Trumana, procesy burzących i prawicowych dostrzegają bardzo szybko. Również rozbięcie koalicji gabinetowych stało się łatwiejsze pod naciskiem dolara amerykańskiego. We Francji komuniści opuścili rząd, nie widząc dla siebie dalszej możliwości współpracy, a we Włoszech zanosi się na to samo po ostatnim kryzysie gabinetowym. W rezultacie tak we Francji po przejściu najsilniejszej partii do opozycji, jak i we Włoszech, gdzie komuniści mają 20% mandatów w Sejmie, zanosi się na poważne zaognienie sytuacji wewnętrznej. Położenie w republice francuskiej komplikuje dodatkowo osoba gen. de Gaulle'a, który w takim samym stopniu może paraliżować akcję każdego rządu, w jakim mogłoby to zrobić komuniści, gdyby chcieli i uważali za słuszone, bo rozporządza on prawie równocześnie siłami.

Wskazywaliśmy kilkakrotnie, wyrażając nasze poglądy, że po wojnie potrzebna jest światu nie walka ideologiczna, ale uczciwy i rozumny kompromis przeciwstawnych sił politycznych — kompromis, który pozwoliłby na ulepszenie organizacji zbiorowego życia społeczeństwa i podniesienie dobrobytu mas.

Z wielkim uznaniem omawialiśmy więc pracę rządów koalicyjnych we Francji, Włoszech i Holandii. To chwilowe zawieszenie broni wyższych interesów krajów umożliwiłoby podobne ułożenie stosunków w skali międzynarodowej. Pogłębianie się antagonizmów politycznych i próby sprowokowania w niektórych krajach wojen domowych — wciągając Zachód Europy w okres chaosu i rozbitcia. Miałyby to fatalne skutki na terenie międzynarodowym.

Miliony Chinczyków wracają do ojczyzny

Profesorowie i studenci chińscy strajkują

LONDYN (PAP). Agencja Reutersa donosi z Szanghaju, że rozpoczęła się jedna z największych wędrówek w historii Chin. Miliony osób, które na skutek działań wojennych opuściły swoje strony rodzinne obecnie tam powracają.

Agencja France Presse donosi z Szanghaju, że 3 tysiące studentów uniwersytetu okupowało dworzec kolejowy i zajęło pociąg, którym chcieli udać się do Nankinu, by przedsta-

wie rządowi swe postulaty. Jednakże pociąg, który udało im się puścić w ruch, został zatrzymany w odległości 20 km od Szanghaju i rozpoczęły się rokowania. Studenci mają odbyć konferencję z ministrem oświaty, żądając zwiększenia przydziałów żywnościowych. Profesorowie uniwersytetu w Mukdenie strajkują od 3 dni, w celu uzyskania podwyżki płac.

Piętnaście lat pokoju

Głos francuskiego ministra spraw wojsk.

PARYŻ (PAP). Francuski minister spraw wojskowych Paul Coste Floret wypowiedział opinię na konferencji prasowej, iż można się spodziewać przynajmniej 15 lat pokoju. Minister dodał, że siły bojowe Francji liczą obecnie 294 tysiące ludzi. Kontyngent ten musi być w zasadzie utrzymany i nie może skurczyć się poniżej 264 tysiące.

W sprawie Indochin, minister Coste Floret oświadczył, iż sytuacja tam nie stanowi już problemu wojskowego. Armia francuska odniosła pełny sukces. Korpus ekspedycyjny, złożony ze 115 tysięcy żołnierzy, zajmuje obecnie wszystkie większe miasta i posiada w swym ręku ważniejsze linie komunikacyjne.

Monarchiści zadowoleni

z dymisji gabinetu de Gasperi

RZYM (PAP). Prezydent Włoch Enrico de Nicola rozpoczął rozmowy konsultacyjne w sprawie utworzenia nowego rządu. W ciągu najbliższych dwóch dni prezydent de Nicola przyjmie przewodniczącego Zgromadzenia Konstytucyjnego i przywódców głównych partii w parlamencie.

Prasa rzymska, omawiając kryzys rządowy, podkreśla, że dymisja de Gasperi wywołuje może chroniczny stan kryzysu politycznego we Włoszech. Rząd, zdolny do działania, może bowiem oprzeć się jedynie na trzech partiach (chrześcijańscy demokraci, socjaliści i komuniści), które mogą mu zapewnić większość w parlamencie. Rząd, który oprze się na innej konstelacji partyjnej, nie będzie miał trwałej większości i nie będzie się cieszył autorytetem ani we Włoszech ani za granicą.

O sytuacji światowej w świetle wyników konferencji moskiewskiej

LONDYN (obsł. wł.). Min. spraw zagr. Bevin otworzył w Izbie Gmin 2-dniową debatę na temat światowej sytuacji politycznej w świetle obrad moskiewskich. Szczegółowe sprawozdanie z jego przemówienia, w którym poruszył również sprawę stosunków polsko-brytyjskich, podamy w następnym numerze. Z ramienia opozycji w debacie głos zabierze b. min. spraw zagr. Eden.

Churchill otrzymał milion za pamiętniki

LONDYN (obsł. wł.). W Londynie ogłoszono szczegóły umowy odnoszącej się do ogłoszenia pamiętników Churchilla. Zostaną one wydane w styczniu przyszłego roku w 5-ciu tomach. Za prawo drukowania tych pamiętników w odcinkach, dzienniki amerykańskie zapłaciły ponad milion dolarów.

W tym stanie rzeczy organ partii socjalistycznej „Avanti” nazywa decyzje de Gasperi — ucieczką przed odpowiedzialnością. Dziennik komunistyczny „Unita” zaznaczył, że kryzys spowodowany przez de Gasperi stanowi otwartą ofensywę, podjętą na szeroką skalę przez reakcję przeciwko demokratom włoskim. Togliatti uważa, że ta jawna ofensywa reakcji przyczyniła się do wzmocnienia dyscypliny w szereгах demokratycznych partii włoskich.

Monarchistyczny „Corriere Della Nazione” nie kryje swego zadowolenia z powodu kryzysu we Włoszech, lecz równocześnie zdaje sobie sprawę, że Włochy znajdują się w impasie. Dziennik ten zaznacza, że rozwiązanie obecnego kryzysu nie będzie łatwe.

Za niepodległością a przeciw podziałowi PALESTYNY

Stanowisko ZSRR w obradach ONZ

NOWY JORK (obsł. wł.). W komisji politycznej ONZ delegat radziecki Gromyko mówił o bankructwie systemu mandatowego. Zw. Radziecki oświadczył dalej — stoi na stanowisku, że jedynie niepodległość Palestyny może spowodować współżycie między Arabami i Żydami. Podział

Palestyny na 2 państwa winien nastąpić dopiero wówczas, jeśli nie uda się pogodzić obu stron.

Zgromadzenie plenarne obradowało nad zakresem prac komisji badawczej dla spraw Palestyny. Posiedzenie odroczone bez powzięcia ostatecznej decyzji.

Wallace pragnie pokoju i szczęścia ludzkości

Gigantyczny plan gospodarczej odbudowy świata

WASZYNGTON (obsł. wł.). Henry Wallace ogłosił nowy plan odbudowy życia gospodarczego świata.

Sfinalizowaniem planu — zdaniem Wallace'a — powinien się zająć Międzynarodowy Bank, który w ciągu najbliższych kilku lat winien wyasygnować ogółem 150 miliardów dolarów. Z sumy tej na Europę przypaść winno 50 miliardów dol. Na podniesienie stopy życiowej 1 miliarda ludności azjatyckiej do poziomu europejskiego trzeba by wyasygnować ogółem 100 miliardów dolarów. Stany Zjednoczone — twierdzi Wallace — winny przodować w akcji odbudowy życia gospodarczego w świecie, gdyż są jedynym państwem które zdolne jest 40% swej produkcji przepłacać na ekSPORT.

Nowy rezydent franc. w Maroko

PARYŻ (PAP). Na wniosek ministra spraw zagranicznych Francuska Rada Ministrów mianowała dotychczasowego szefa sztabu generała Alfonsa Juin, rezydentem Francji w Maroko. Dotychczasowy rezydent generał Labonne został odwołany do Paryża. We wtorek, dnia 13 bm. Labonne był przyjęty przez ministra Bidault.

Dyskusja nad budżetem Ministerstwa

WARSZAWA (PR). Komisja skarbowo-budżetowa Sejmu dyskutowała nad budżetem Min. Zegluga oraz Min. Zdrowia. Przewodniczący komisji pos. Jędrzychowski (PPR) omówił działalność polskiej Misji Morskiej w Londynie.

Dyskusja nad budżetem Min. Zdrowia, który po stronie wydatków zwiększony ma być do sumy ponad 6 miliardów złotych, przeciągnęła się do późnego wieczora.

Nieprzerwana seria napadów terrorystów w Palestynie

JEROZOLIMA (Obsł. wł.). Terrorysty żydowscy w Palestynie dokonali szeregu napadów na kolejowe linie komunikacyjne. Dwa z nich, których przyłapano z bronią w ręku zostali aresztowani. W jednym z napadów wysadzone zostały w powietrze dwa wagony, w których znajdowali się robotnicy, jadący do pracy.

Atlantic City (USA) odbywa się pierwsza od roku 1938 międzynarodowa konferencja telekomunikacyjna. W konferencji udział bierze 69 państw.

Zadowolenie dwu stron

Znamienne przemówienia prawników brytyjskich na przyjęciu polskiej delegacji w Londynie

LONDYN (RP). Delegacja prawników polskich w Londynie wzięła udział w przyjęciu wydanym na jej cześć przez rząd brytyjski. Po wzniesieniu toastu na cześć króla, lordkanclerz podkreślił w przemówieniu, że nieporozumienia polsko-brytyjskie już wkrótce należą do przeszłości. Drażliwa sprawa repatria-

Świat i kilka wierszów

Do Budapesztu przybyła brytyjska delegacja handlowa, która przeprowadzi rozmowy w sprawie dostaw żywnościowych z Węgier do W. Brytanii.

Rząd węgierski otrzymał zapewnienie władz radzieckich, że wszystkie wartości węgierskie, znalezione w radzieckiej strefie okupacyjnej Niemiec i Austrii, zostaną Węgram zwrócone.

W pierwszych dniach czerwca odbędzie się w Kopenhadze wielki międzynarodowy festiwal muzyczny. Polski świat muzyczny reprezentowany będzie przez Lutolskiego, Kreutza i innych.

Wicemin. kultury Kruczkowski przyjął na audyencji bawiącą w Warszawie delegację filmowców radzieckich.

Ambasador włoski w Waszyngtonie odbył konferencję z prezydentem Trumanem na temat sytuacji finansowej Włoch. Jednocześnie do Rzymu wyjechała amerykańska misja gospodarcza.

Masowe aresztowania właścicieli potajemnych gorzelni

WARSZAWA (RP). Zainicjowana przez Komisję Specjalną akcja zwalczania nielegalnej produkcji bimbru dała niespodziewane wyniki. Aresztowano ponad 1.000 osób, oraz wykryto 31 tajnych gorzelni. W domu niej. Anny Grabowskiej w Skrzyszowie wykryto oprócz gorzelni, również wielkie ilości broni palnej i amunicji.

Apel za apalem do rolników francuskich A jednak współpraca

W obliczu kryzysu żywnościowego komuniści pomagają rządowi w zbiorze zboża

PARYŻ (obsł. wł.). Prezydent Francji Auriol zwrócił się z gorącym apelem do rolników francuskich o natychmiastowe oddanie do dyspozycji rządu 3 milionów kwintali zboża. Zboże to wystarczy do nowych zbiorów. Podobny apel wygłosił premier Ramadier.

Jak podkreśla prasa francuska, sy-

tuationa żywnościowa Francji jest nadal groźna. 59 młynów paryskich w dalszym ciągu nie pracuje. Rząd czyni rozpaczliwe wysiłki, żeby utrzymać dotychczasowe racje chleba.

Francuskie związki zawodowe oraz partia komunistyczna wyraziły poparcie dla polityki rządu w akcji zbioru zboża.

Wielki wiec polityków w Londynie pod hasłem Paneuropy

Winston Churchill generalnym apostołem

LONDYN (obsł. wł.). W Londynie odbyło się wielkie zebranie „Unii Zjednoczonej Europy”, na którym głównym mówcą był b. premier brytyjski Winston Churchill.

Określając Org. Narodów Zjedn. za najwyższy autorytet świata, Churchill oświadczył, że Stany Zjednoczone Europy byłyby w ramach ONZ tworem regionalnym, w którym Niemcy zostałyby wciągnięte do współpracy. Paneuropa byłaby, zdaniem mówcy, najlepszym rozwiązaniem kwestii niemieckiej, gdyż Niemcy w Europie

Pomoc Ameryki Nie 200 lecz 350 milionów

WASZYNGTON (obsł. wł.). Senat amerykański uchwalił 79 głosami przeciwko 4 ustawę o pomocy dla krajów potrzebujących na sumę 350 milionów dol. Ponieważ Izba Reprezentantów uchwaliła pomoc tylko w wysokości 200 milionów dolarów, musi nastąpić wyównanie zdań w Kongresie.

W dalszym ciągu swego przemówienia Churchill zaprzeczył energicznie, jakoby plan Paneuropy zwrócony był przeciwko Związkowi Radzieckiemu. Celem planu jest ugruntowanie pokoju i jeśli wszystkie narody europejskie zdecydują się na wspólną pracę dla wspólnego dobra, wówczas nie będzie wojen, a cała Europa wzrastać będzie w pokoju i dobrobycie.

Na zebraniu obecni byli również członkowie rządu francuskiego, delegacja kilku państw europejskich, wysocy dostojnicy Kościoła angielskiego i przedstawiciele wszystkich partii.

Ratyfikacja układu polsko - czeskiego

przez Czeskie Zgromadzenie Narodowe

PRAGA (PR). Czeskosłowackie Zgromadzenie Narodowe ratyfikowało na nadzwyczajnym posiedzeniu polsko-czeskosłowacki układ o przyjacielskiej i wzajemnej pomocy, zawarty w dniu 10 marca br. w Warszawie. Na posiedzeniu obecny był ambasador Polski Wierzbowski.

Min. Massaryk przedkładając pakt do ratyfikacji zapowiedział, że pakt polsko-czeskosłowacki wkrótce uzupełniony zostanie szeregiem układów natury ekonomicznej. Zgromadzenie Narodowe przyjęło mowę min. Massaryka gorącymi oklaskami.

Plany wykorzystania portów zachodnio - pomorskich

POZNAŃ, w maju.

Obstanie zostały ogłoszone ze strony oficjalnej plany wykorzystania portów zachodnio-pomorskich do celów eksportu, głównie węgla, soli potasowej, cementu i mebli. Największe możliwości ma Szczecin, jako nowoczesnie rozbudowany port węglowy. Oczywiście wszelkie obliczenia, przeprowadzane na podstawie danych przedwojennych musiały być odwrucione, gdyż zniszczenia i demontaże dokonały tutaj gruntownego przeobrażenia. Odbudowa musi być przeprowadzona w skali niezwykle szerokiej i w dodatku z uwzględnieniem zmian, jakie spowodowały nowe warunki gospodarcze, ściśle związane z politycznymi.

W br. Szczecin ma przeładować milion siedemset tysięcy ton, z czego milion ton węgla. Cyfra ta pozostaje w tyle nie tylko za tą, która osiągnął ten port w latach przedwojennych, ale także w porównaniu z por-

tami Gdyni i Gdańska. Jeżeli jednak weźmiemy pod uwagę ślady wojny i szybkie obroty weszloroczne, obracające się w granicach kilkudziesięciu tysięcy ton — plan tegoroczny jest bardzo ambitny i stanowi duży krok naprzód.

Wznowienie ruchu portowego w Szczecinie nie wprowadza jednak takiej rewolucyjnej inowacji, jaką jest próba wykorzystania portów w Kołobrzegu i Uście do wywozu węgla. Niemcy używali ich jedynie jako bazy rybołówstwa i przystani pasażerskich dla obsługi obsługi przybrzeżnej, bardzo zresztą żywej wskutek masowego napływu letników. Stąd nie odgrywały one żadnej niemal roli jako porty handlowe. Było to zmarowanie bogatych i wspaniałych tradycji słowiańskich obu miejscowości. Kołobrzeg już w okresie pierwszych Piastów przedstawiał jedno z największych ognisk handlowych na Bałtyku, współzawodnicząc z por-

tami ujścia Odry i skandynawską Birką. Stawił go nawet niechętny Polsce kronikarz niemiecki Thietmar. Podgrodzia handlowe i rzemieślnicze rozwinęły się już w X wieku tak dalece, że trzeba było zbudować drugi gród specjalnie do ochrony miasta od strony morza. Mieszkańcy słowiańscy w czasie zimy byli zajęci spalaniem drewna na rzece Prośnicy oraz warzeniem soli, którą wysyłano nawet Odrą na Śląsk. Latem zaś wyruszał tłumami na morze, biorąc udział w żegludze handlowej, a nadto niekiedy powiększając swymi jednostkami flote wojenną słowiańskiej anzy.

Mimo nadania później (r. 1255) prawa magdeburgskiego i następnie przyłączenia się do związku niemieckiej Hanzy (r. 1284), Kołobrzeg zatracił szybko i bezpowrotnie swe wielkie znaczenie handlowe skutkiem germanizowania i kolonizacji niemieckiej. Pozostał tylko ważny jako twierdza lądowa.

Dziś Kołobrzeg wymaga odbudowy i zorganizowania połączeń kolejowych z zapleczem. Wszystkie inwestycje okazały się produktywne, gdy zostanie mu przywrócona dawna rola portu handlowego. Stąd projekty wykorzystania go jako punktu przeładunkowego dla węgla mają specjalne znaczenie.

Ustka nie ma takich tradycji, ale w obecnym układzie granic znaczenie jej wzrosło wydatnie. Jeżeli chcemy odciążać i przeprowadzić specjalizację portów Gdyni i Gdańska, to Łeba jest w stanie przejąć rolę pomocniczego portu rybackiego, a Ustka pomocniczego portu węglowego. Nie potrzeba dawać jak bardzo zyskałaby na tym sfera gospodarczo ziemia pomorska pomiędzy zapleczami Szczecina i Gdyni. Nowe tysiące Polaków mogłyby tu stworzyć żywe ognisko portowe i przyczynić się do pełnego wykorzystania długiego odcinka wybrzeża morskiego.

W opinii Niemców i ich protektorów Pomorze Zachodnie jest tylko krajem rolniczym i to jeszcze wymagającym wysokiej kultury w zakresie uprawy. My, nawiązując do tradycji Piastów, chcemy tutaj zbudować wielki ośrodek handlowy i przemysłowy. Warunki do tego są bardzo korzystne. Praca Kołobrzega i Ustki może oprzeć się jedynie na przeładunku na małe żaglowce z motorami, które stąd mają bliską drogę do Szwecji. Możemy w przyszłości eksport węgla i import rudy przeprowadzać na własnych flotylach takich mniejszych jednostek handlowo-morskich, które obecnie z takim powodzeniem wykorzystuje Szwecja.

Józef Modrzejewski

Tempo XX wieku

W Ameryce przeprowadza się obecnie próby praktyczne równoczesnego wykorzystania w służbie kurierskiej trzech różnych, nowoczesnych środków lokomocji. Z okrętu, znajdującego się na pełnym morzu, kurier startuje przy pomocy wirowca (autożyra) unosi się w powietrze i nad lądem opuszcza się aby osobiście doręczyć dokument zamówionemu na określonej godzinie drugiemu kurierowi. Operacja taka jest możliwa dzięki właściwości autożyra pozostawania w powietrzu przez dłuższy czas w jednym miejscu

Zamek ekscesarza Wilhelma

ZIELONA GÓRA (ZAP). We wsi Zabór w powiecie zielonogórskim a jednego z miejscowych dygnitarzy można napisać się herbaty z cesarskiej porcelany Hohenzollernów. W miejscowości tej znajduje się zamek cesarza Wilhelma, w którym przez całą wojnę aż do nadejścia frontu mieszkała druga żona cesarza — Herminia. Zamek zachował się w całości (gdyż na tym terenie nie było ostrego walk), ale niestety zupełnie pusty. Meble zostały wywiezione, ale pozostały

majątek: a więc dywany, obrazy, książki tak z księgozbioru cesarskiego jak i z ukrytej w podziemiach zamku biblioteki berlińskiej — rozszabrowała ludność. Większość z tych przedmiotów znikła oczywiście z terenu powiatu, ale i tak sporo cennych okazów spotkać można dziś jeszcze na miejscu, rozproszonych po wiejskich chatach. Nikt z miejscowych władz nie interesuje się jakoś tym niezwykłym szabrem.

Helgoland przestaje być twierdzą morską

Przygotowania do wysadzenia w powietrze potężnej twierdzy morskiej Helgoland trwały czas dłuższy, a praca była podzielona pomiędzy swycięzców i swyciężonych. Gromadzenie pocisków i pustych powłok torpedowych w licznych podziemnych magazynach należało do zadań niemieckich jeńców-marynarzy (po lewej), sumienne zaś zakładanie lontów do materiałów wybuchowych, zgromadzonych tu w olbrzymiej ilości 6 tys. ton — do angielskich specjalistów pirotechników (po prawej). Jak wiadomo, skutkiem eksplozji zniszczone zostały kompletnie wszelkie urządzenia wojenne i fortyfikacje Helgolandu

B. SUJKOWSKI Drzewo przeklete 20 CYKL OPOWIEŚCI

Tej zwłaszcza pracy pilnował ksiądz osobiście, a przynajmniej na niektórych głazach przyciesi jakieś twarze, niezdarnie rzeźbione, znaki dziwne, może bóstw wizerunki, coś jakby krzyże z zagiętymi końcami, widać było.

Zasypanie więc to kazał pośpiesznie, aby ślad i pamięć zaginęły.

VII. Z POLA HANBY.

Pan Kajetan Dębski z Dębrowy wojskowo nie służywał, ale gdy prymas, w czasie interregnum władzę sprawujący, po Korsuńskiej klęsce pospolite ruszenie powołał — musiał pociągnąć i on.

Wybrał się tedy, jak zwykle posesjonatus na wojnę się wybierał, zasobnie i dostatnio. Brykę ciągnął wygodną dla siebie, aby spocząć, gdy siodło zmęczy, wozów lądowych trzy, służby przy wozach i osobie pańskiej sztuk sześć, w tym kucharza, gusty pańskie znającego i podczęznego, czeka pewnego, co zapasem win, miodów i gorzalek zarządzał. Poczta dwaj, szlachta zagrodowa z okolic, sumptem pana Kajetana wyekwirowani, splendoru całemu orszakowi dodawali.

Nie zapominał pan Dębski o fasce bigosu wyborowego, o zapasie synek suchych kielbas, półgęsków, ani o półciach boczku wędzonego, o worach króp i maki białej. Karabele też rodową, sławną, jako że pod Kłuszynem i pod Moskwą była, dziadówi pana Kajetana obciążać, naostrzyć dał, pochwę sadzoną turkuskami wy-

czyścić, rękojeść złożoną pięknie wypucować. Ciągnął też i pistoletów ogromnych parę i muszkiet przedni, a i pocztowi zbrojni byli dobrze.

Puścił się też nie mało pan Dębski, że ta na tak świetny orszak się zdobył i za świetnego obywatela się miał, a „defensor patrie” rad się nazywał, niby to o całym stanie szlacheckim mówiąc. W pancerzu, w hełmie chadzał początkowo, aż mu żelazo ciało nienawykłe otarło; wówczas zbroję kazał na wóz złożyć, obiecując sobie, że przecież przed bitwą czas będzie to wdziać.

Długo trwało wszelakie przygotowania, a i pan Dębski nie śpieszył zbyt, aby znaczenie swe okazać, tak, iż wyruszyć postanowił wreszcie w ostatnim już niemal terminie, po uczcie solidnej, pożegnalnej, wyprawionej dla sąsiedztwa.

Suto i wymyślnie wystąpiła i tym razem pani Barbara, podtrzymując swą sławę najlepszej gospodini w powiecie, a pan Kajetan sięgnął do najgłębszych, najstarszej strzeżonych zakątków piwnic i wydobyl miody dziadowskie, wina omszone, starki szacowne. To też jak zasiedli do stołów o zmroku, to i do północy zabawiali się kielichami, zwłaszcza gdy pani domy odeszła do swych komnat.

Prym wiódł przy stole miecznik Kowalczewski, szlachcic stary, uczestnik wojen jeszcze za króla Zygmunta toczonych, rębacz pierwszy w powiecie i mówca zjadliwy. Na malej wioszczyźnie siedział, ale rad był wszędzie przyjmowany dla humoru, mówności i głowy mocnej.

Ten, gdy już wszyscy przy stole tego mieli w czubach, wzrastał gwar, raz po raz wybuchały okrzyki, wiwaty, całunki z dubeltówki, wyznania afektów, a miejscami i zwady, potrafił przecież znów skupić uwagę całego grona rozprawiając o dawnych wojnach, chepiąc się nieco i koloryzując. Trochę drwił z pospolitaków, wojny jeszcze nie znających, straszył ich, rad z powagą udzie-

lał, to serio, to znów tak, iż szlachta za boki się trzymała ze śmiechu.

W pewnym momencie, gdy wspominał jak rotmistrz ich chorągwi, żołnierz przedni pobladł w chwili groźnej przerwał mu od końca stołu pan Grochowski, najmłodszy w towarzystwie, który dla ręki chorej od stania zbrojnie był zwolniony.

— Pobladł? Strach okazał? Toć wstyd dla szlachcica! Miecznik Kowalczewski popatrzał przeciągle na miłokosa, uśmiechnął się lekko, wąsy rozgarniając.

— Tak Wasć mniemasz? Ho, ho, mało kto, co wojnę przeżył może powiedzieć o sobie, że nigdy strachu nie czuł!

— Więc i Waszmość, Panie Mieczniku też, co? — Zaczępnie rzucił pan Grochowski, dotknięty nieco lekceważącym tonem starego. Ten raptem spoważniał i głową pokiwiał.

— A i ja, Panie Bracie, i ja! I tak mi się widzi, że odwaga — to tylko mocne nad strachem swym, ludzkiem, panowanie i nie okazywanie go ludziom!

— Ja tam nie boję się niczego! — Zbyt może głośno rzucił pan Grochowski, zaczępnie tocząc oczami wokoło. — Niech wystąpi, kto może mi zarzucić, iż strach kiedy okazałem!

Nie odezwał się nikt, jako że i nie było co rzec, bo — po prawdzie — mało miał okazji młody sąsiad do okazywania swej odwagi, spokojnie gospodarując na dobrej wsi, a nawet łowami mało się zajmując. Miecznik Kowalczewskiego lekko przymrużył oczy.

— Dobre słowa, prawdziwie szlacheckie słowa! — Poczaj mówić takim tonem, że nie szło wymiarkować czy serio mówi, czy drwi. — Ale same słowa tani to towar! Wypróbować godzi się takową przykładową odwagą, zbudować nią nas, słabszych. Czy zgadzasz się Waszmość na próbę?

(Ciąg dalej nastąpi)

Z procesu Rybickiego

Oskarżony bierze całkowitą winę na siebie

Różnica w zeznaniach złożonych w śledztwie oraz przed Trybunałem

WARSZAWA (PAP) W dalszym ciągu procesu oskarżony Rybicki składa zeznania o 5 i 6 podróży do Polski. W czasie 5-tego transportu wywiózł on 358 osób przez granicę, następnym razem miał wywieźć 1300 osób i dzieła sztuki hr. Potockiego. Oskarżony otrzymuje stałe rozkazy od płk Barabasa.

Na prośbę oskarżonego, pragnącego złożyć zeznania, które nie powinny być ujawnione ze względu na dobro Państwa Polskiego, przewodniczący zarządza tajność rozprawy.

Po wznowieniu jawności rozprawy Rybicki mówi, w jaki sposób poznał się z poszczególnymi współoskarżonymi. Obecnie zeznania Rybickiego znacznie odbiegają od zeznań składanych w śledztwie. Przewodniczący odczytuje z protokołów zeznania Rybickiego i wykazuje rozbieżności

z tym, co oskarżony mówi na sali sądowej. Rybicki tłumaczy się, że zeznania podczas śledztwa składał w kilka miesięcy po aresztowaniu. Interesy jego były rozległe i zawikłane. Miał do czynienia z bardzo dużą ilością ludzi. Mogły mu więc pewne fakty pomieścić się, mógł wielu rzeczy nie pamiętać. Teraz prostuje poprzednie nieścisłości.

Rybicki stara się umniejszyć udział pozostałych oskarżonych w sprawie wywożenia ludzi. Twierdzi, że ich nie opłacał. Jeżeli dawał pieniądze, to jedynie na pokrycie kosztów.

Lozannie komisja przygotowała do spraw uchodźców ogłoszenia wiadomości, że organizacja rozpoczęła swoją działalność z dniem 1 lipca br., czyli natychmiast po ukończeniu działalności UNRRA.

Z gehenny narodu pod okupacją niemiecką

W Chełmie - miejscu masowych mordów stracono przeszło milion ludzi

Nieznane szczegóły o olbrzymiej kaźni

Koło, w maju
Ktę getta łódzkiego. Biebow, wyrokiem sądu w Łodzi został skazany na karę śmierci. Z jego przyczyny około trzysta tysięcy Żydów łódzkich zostało straconych w obozie śmierci w Chełmie, które jest niewielką osadą, położoną 12 km na południe od Koła przy szosie Poznań - Łódź. Po obu stronach drogi ciągnie się las. W lesie tym hitlerowcy urządzili głośny nie tylko w Polsce ale za granicą oboz straceń.

Przed więzienie w Kole, zapelnione Bogu ducha winną ludnością polską z okolicy i dalszych stron, w zimie 1940, zaczęły zajeżdżać w nocy samochody niemieckie i wywozić więźniów w białiznie do lasu w Chełmie. Dochodzące stamtąd strzały świadczyły, że Niemcy mordują nieszczęśliwe ofiary.

W późniejszym czasie przyjechał do Chełma specjalny oddział SS. Ludność polska, mieszkająca w pobliżu, została wysiedlona. Na wszystkich drogach rozstawione zostały warty i wstęp do lasu został pod karą śmierci wzbroniony. Często czynić tajemnicze przygotowania. Pijani SS-mani zradzili jednak wkrótce tajemnicę i ludność okoliczna wiedziała, że w Chełmie buduje się krematorium.

W roku 1941 zaczęły przybywać do Koła pierwsze pociągi z ludnością żydowską z różnych miast polskich. Eskortujący SS-mani opowiadali pasażerom tych pociągów, że jadą do Chełma gdzie urządzona została dla nich specjalna kolonia rolnicza. W Kole przeładowywano ich na pociągi wąskotorowe i odwożono do Chełma.

Żołdacy hitlerowscy pilnowali do brzo, by nikt nie zbliżył się do pociągu. Mimo to udawano się nieraz do nieś transportowanymi o rzeczywistym celu ich podróży. Na stacji w Kole rozgrywały się często mrozące krew w żyłach sceny. Matki trzymały na swych rękach nieżywe już dzieci, nie chcąc oddać ich SS-manom. Ludzie byli wycieńczeni i wyglądali jak kościotrupy.

Niebawem nad lasem w Chełmie ukazała się chmurka dymu. Unosiła się ona w górę całymi dniami i wiatr roznosił przykry swąd spalanych ciał ludzkich. Krematoria działały. Ludność okoliczna patrzyła z trwogą na dymy nad Chełmem.

Po przyjeździe na miejsce straceń nieszczęśliwe ofiary wprowadzano do korytarzy imitujących łaźnie. Kazano im rozbiierać się do naga. W pewnej chwili otwierają się ściana „łaźni”, którą był specjalnie skonstruowany samochód. Wpychano do niego znajdujących się w korytarzu. Hermetyczne drzwi zatrzaskiwały się i samochód ruszał do lasu. Gaz wpuszczony do wnętrza, robił swoje. Pasażerowie samochodu-komory gazowej konali w okropnych męczarniach.

Ciała zagazowanych rzucano do rowów, wykopanych uprzednio często przez nich samych w lesie chełmińskim. Ziemia, nie mogąc pokryć tylu ciał ludzkich, zaczęła wznosić się i wtedy Niemcy począł spalać zagazowanych w zbudowanych w tym celu krematoriach.

Odzież pomordowanych przeskuta-

wano skrzętnie i zabierano wszelkie kosztowności i rzeczy wartościowe. Wyciągano ofiarom złote zęby. Oprawy hitlerowskie wyprawiali tutaj istne orgie.

W roku 1942 i 1943 zaczęły do Chełma przybywać transporty Żydów z Rumunii, Węgier, Czechosłowacji i innych krajów europejskich okupowanych przez hitlerowskich na jeźdźców.

Ludziom tym opowiadano, że pojedną do przygotowanych specjalnie dla nich na czas wojny warsztatów pracy toteż zabierali ze sobą, co się dało. Po drodze dowiadywali się jednak często, co to są za „warsztaty pracy”. Wyrzucali oni z okien wagonów kosztowności, pieniądze i inne rzeczy. Zbierali to wszystko SS-mani, nie dopuszczając nikogo w pobliże.

W chełmińskim obozie śmierci oprócz Żydów stracono również jeńców sowieckich, na co wskazują znalezione dokumenty. Poza tym stracono tutaj polskie dzieci z Zamojszczyzny.

starców z przytułków i wielu innych młodych mężczyzn i kobiet polskich. W krematoriach spalono około trzysta tysięcy Żydów łódzkich. Trzy komory gazowe pracowały od 1941 aż do połowy 1944 roku, kiedy to obóz śmierci w Chełmie postanowiono zniszczyć.

Po odzyskaniu niepodległości w roku 1945 odbyła się w Chełmie uroczysta ekshumacja ciał pomordowanych przy udziale przedstawicieli rządu, sądownictwa i wielotysięcznych tłumów ludności. Wielu ludzi rozpoznało członków swych rodzin.

Dużo strasznych rzeczy okrywa jeszcze tajemnica. Zniknęły dymy krematoryjne nad lasem w Chełmie i tylko drzewa szumią żałośnie. Gdybyśmy mogli zrozumieć ich mowę, opowiedziałyby nam one o niejednej strasznej zbrodni, którą widziały.

Ogólną liczbę zamordowanych w Chełmie oblicza się na jeden milion trzysta tysięcy. (bk)

Pierwszy dzień obrad dziennikarzy polskich w Bydgoszczy

BYDGOSZCZ (m). W Bydgoszczy toczy się obecnie obrady Zarządu Głównego Związku Zawodowego Dziennikarzy RP. Obrady rozpoczęto częścią oficjalną w sali posiedzeń Miejskiej Rady Narodowej. Po przemówieniach powitalnych prezesa Oddziału Pomorskiego — red. Mielnikowa, przewodnictwo zebrań objął prezes Zarządu Gł. red. Krzypkowski. Następnie witali przybyłych z całej Polski dziennikarzy wojewoda pomorski — Wojciech Wojewoda, wiceprzewod. Wojewódzkiej Rady Narodowej — Jachowicz, prezydent miasta — Twardzicki i starosta powiatowy — Michalski.

Skuteczny apel do Hoovera 400 tys. ton żywności dla Niemiec

WASZYNGTON (obsł. wł.) Amerykański min. wojny Patterson złożył oświadczenie, że w związku z sytuacją żywnościową w Niemczech, jeszcze w ciągu mies. maja br. do Niemiec wysłanych zostanie 400.000 ton żywności.

Osobisty doradca prez. Trumana do spraw żywnościowych, b. prezydent Hoover, do którego jeden z przy-

dentów krajów niemieckich, strefy brytyjskiej zwrócił się o natychmiastową pomoc żywnościową, oświadczył, że kryzys żywnościowy w Niemczech jest zjawiskiem przejściowym. Ponadto Niemcy winny się starać, aby ściągnąć dostawy zbożowe od swoich własnych rolników oraz skutecznie zwalczać handel nielegalny.

Prawie wszyscy uchodźcy Polacy wrócą z Anglii do kraju Pierwsze cyfry angielskie o repatriacji

LONDYN (obsł. wł.) Brytyjskie min. spraw zagr. ogłosiło treść noty skierowanej do rządu polskiego w sprawie akcji repatriacyjnej. Nota zawiera szczegóły odnoszące się do repatriacji Polaków z W. Brytanii i stwierdza, że dotychczas już 59.000 żołnierzy z PKP powróciło do kraju. Jeśli akcja repatriacyjna prowadzona będzie nadal w zakreślonym tempie, do końca czerwca br. w Anglii pozostanie jeszcze zaledwie kilka tysięcy osób.

Włoszech został już rozwiązany przez przewiezienie ich do W. Brytanii, gdzie zgłosili się na powrót do kraju. Sprawa sprowadzenia oddziałów polskich, pozostających pod dowództwem brytyjskim na Bliskim Wschodzie jest rozważana przez rząd brytyjski i repatriacja tych żołnierzy nastąpi z chwilą dostatecznej ilości środków transportowych. Żołnierze, którzy na razie nie chcą wrócić, zostaną przeniesieni do innych zawodów. Proces ten jednak potrwa jeszcze pewien czas.

Największa wygrana bitwa ubiegłej wojny

LONDYN (obsł. wł.) Brytyjskie ministerstwo lotnictwa ogłosiło szczegółowe straty lotnictwa niemieckiego z okresu walki o Wielką Brytanię. Wedle oficjalnych dokumentów niemieckich, znalezionych w Berlinie, w bitwie tej stracone zostały ogółem 1733 samoloty niemieckie, a 643 zostały uszkodzone.

Jak wynika z dokumentów, Niemcy zdawali sobie sprawę z przewagi lotnictwa brytyjskiego w akcji inwazji. Mimo to jednak na inwazję do Anglii przygotowana była olbrzymia armia niemiecka. Bitwa powietrzna z roku 1940 uważana być może za największą z wszystkich wygranych bitew ubiegłej wojny.

Największy bieg

(Dokończenie ze str. 1-szej)

poszczególnych zespołów udali się na skromny posiłek sportowy „do Re-sursy Kupieckiej” w Bydgoszczy, gdzie spędzili kilka chwil w nadzwyczaj miłej atmosferze. W imieniu Wydawnictwa IKP podziękował wszystkim zawodnikom i współpracownikom naszej imprezy red. Andrzej Trella. W imieniu zawodników przemówił bardzo serdecznie, dziękując organizatorom za opiekę mjr Feryniec. Piękne przemówienia wygłosili również red. Kruzsona, speaker naszego biegu, wiceprezes Pom. OZLA i kierownik biegu — Gołębiewski, wiceprezes PZLA — Szymankiewicz z Warszawy i w imieniu komisji lekarskiej dr Sielużycki.

Reasumując, podkreślamy raz jeszcze olbrzymią doniosłość biegu IKP dla najżywoźniejszych interesów sportu polskiego. Wydawnictwo nasze, które za cel postawiło sobie popularyzację i umasowienie tego sportu, może być dumne z osiągnięć. Równocześnie jednak Wydawnictwo nasze zdaje sobie sprawę z faktu, że tegoroczny bieg na przekaj. IKP jest tylko jednym z etapów na drodze rozwojowej sportu polskiego. I dlatego Ilustrowany Kurier Polski nie spocznie na laurach, ale będzie się starał konsekwentnie rozszerzać ramy zainicjowanej imprezy, aby przez zgromadzenie jak największej ilości zawodników i wylawianie nieznanych talentów przyczynić się do chwaly sportu polskiego.

Na zakończenie wypada jeszcze dodać, że na starcie pomimo oficjalnego zgłoszenia nie stanął, niestety, reszloroczny zdobywca pucharu IKP Józef Kurpasa z Łódzkiego Klubu Sportowego. Kurpasa w wywiadzie,

który przeprowadziliśmy z nim przed biegiem zwierzył się, że ma poważne kłopoty rodzinne (chora córeczka) i już wówczas wyrażał obawę, że nie będzie mógł stanąć na starcie w Bydgoszczy. Sądymy jednak, że Kurpasa nie zrezygnuje tak łatwo ze zdobytych na własność raz już na cały rok przekazanej mu za zwycięstwo nagrody przechodniej IKP i przyjeździe do Bydgoszczy w roku następnym.

Czy w Nowej Wsi powstanie fabryka przetworów owocowych

KUTNO (W). W Nowej Wsi w pow. kutnowskim projektuje się uruchomienie fabryki przetworów owocowo-warzywnych.

Ponieważ powiat kutnowski jest bardzo bogaty w owoce i warzywa przetwórnia ta dawałaby możliwość wykorzystania w całej pełni posiadanego surowca. Biorąc pod uwagę możliwości surowcowe przewiduje się wyprodukowanie przetworów owocowo-warzywnych na ca. 25 milionów złotych w przeciągu jednego sezonu. Spółdzielnia zrobiła duży krok naprzód w kierunku zrealizowania zamierzonego planu.

Maszyny potrzebne do produkcji stoją, opakowanie w postaci puszek jest również, fachowcy są w pogotowiu. Pozostaje jedynie kwestia wybudowania odpowiedniego pomieszczenia na fabrykę. I tutaj sprawa stanęła na martwym punkcie.

Należy się jednak spodziewać, że czynniki narodowa zainteresują się bliżej tą placówką i przyjdą z pomocą projektodawcom.

Nowe możliwości dla inicjatywy prywatnej

POZNAŃ (S). Nie wiadomo jak się przedstawia w milionach złotych wkład inicjatywy prywatnej w dzieło odbudowy Poznania. Nikt nie prowadził takiej statystyki, a metoda szacunkowa daje nieraz rezultaty balałutne. Nie jest to zresztą rzeczą istotną. Niezsporny jest fakt, że udział inicjatywy prywatnej w odbudowie Poznania jest bardzo poważny.

Jeśli przyjrzemy się bliżej działalności budowlanej inicjatywy prywatnej, to stwierdzimy, że remontowała ona i odbudowywała własne mieszkania, własne lokale handlowe i warsztaty, własne domy. Obecnie otwierają się przed nią nowe możliwości — inicjatywa prywatna uzyskuje prawo remontowania i odbudowywania cudzych obiektów. Uprawnienie to daje dekret z dnia 11 kwietnia br. w sprawie zmiany dekretu o rozbiórce i naprawie budynków zniszczonych i uszkodzonych wskutek wojny, który ukazał się w numerze 32 Dziennika Ustaw.

Według dekretu z dn. 28. 10. 1945 r. budynki uszkodzone wskutek wojny, a nie naprawione przez właściciela, mogły zostać wyremontowane bądź to przez Państwo, bądź przez samorząd, bądź przez instytucje państwowe, społeczne lub spółdzielnie mieszkaniowe albo przez zrzeczenia najemców. Nowy dekret rozszerza bardzo znacznie krąg upoważnionych do remontu takich budynków, przewiduje bowiem możliwość oddania ich do naprawy wszelkiego rodzaju osobom prawnym, nie wymienionym w dekrecie z 1945 roku, a nawet osobom fizycznym. Osoby te mogą otrzymać do naprawy takie budynki, o których przydział nie zabiegają osoby wymienione w dekrecie z 1945 r. Ponadto budynki tym osobom już przydzielone, jeżeli nie zostały przez nie naprawione, o uznaniu budynku za nie-naprawiony, orzeka władza budowlana, a więc na terenie m. Poznania — Zarząd Miejski. O przydziale budunku nienaprawionego do remontu decyduje Urząd Wojewódzki.

Nowy dekret określa korzyści, jakie uzyskują osoby remontujące budynek nienaprawiony przez właściciela. Osoby te uzyskują po ukończeniu remontu prawo użytkowania nieruchomości, której

część składową stanowi naprawiony budynek tj. prawo użytkowania i pobierania pożytków (czynszu). Prawo użytkowania obejmuje w tym wypadku szerszy zakres uprawnień, aniżeli przewiduje prawo rzeczowe, gdyż osoby, którym władza budowlana przyznała prawo użytkowania z tytułu dokonanej naprawy budynku, są upoważnione do zmiany dotychczasowego przeznaczenia budynku, co w zasadzie jest rzeczą niedopuszczalną.

Opisaną wyżej prawo użytkowania przysługuje osobom wymienionym w dekrecie z 1945 r. na taką część okresu amortyzacji budynku, która odpowiada procentowi jego uszkodzenia. Osobom prawnym, dopuszczonym do przeprowadzenia remontu na podstawie nowego dekretu, jak również osobom fizycznym przysługuje prawo użytkowania na okres do lat dwudziestu. Prawo użytkowania korzysta z zabezpieczenia rzeczowego i pierwszeństwa przed hipotekami i to niezależnie od ujawnienia go w księdze wieczystej i bez względu na datę ujawnienia.

Zasadniczą korzyścią wypływającą z prawa użytkowania jest prawo pobierania pożytków — w tym wypadku: czynszów. Nowy dekret podtrzymuje w tej mierze przepisy starego dekretu stanowiącego, że lokale doprowadzone do stanu używalności wskutek gruntownej naprawy budynku, nie podlegają ograniczeniom zawartym w przepisach o wysokości komornego.

Dużą zmianę wprowadził nowy dekret w potraktowaniu obowiązkowej liczby mieszkańców na izbę. O ile dotychczas normy te obowiązywały również w odniesieniu do mieszkań w budynkach gruntownie odremontowanych, to teraz w budynkach tych wszystkie mieszkania o powierzchni użytkowej nie przekraczającej 90 m² i nie większe jak 4 izby są wyłączone spod przepisów o zagęszczeniu.

Jak z powyższego widzimy, nowy dekret stwarza warunki umożliwiające inicjatywie prywatnej rentowne zainwestowanie posiadanych środków finansowych i zostanie niewątpliwie w całej pełni wykorzystany z wielkim pożytkiem dla miasta tak przez wojnę zniszczonego, jakim jest Poznań.

Do naszych

P. J. Penumecatoeów

Prenumeratorki, którzy nie zaabonowali „Ilustrowanego Kuriera Polskiego” na miesiąc czerwiec br. w naszych Agencjach, Urzędach Pocztowych i punktach sprzedaży, mogą to uczynić bezpośrednio w naszej centrali i to do dnia 25 maja br.

numeratorki wpłacić można na konto PKO Nr. VI-140 VI-131 oraz przekazem pocztowym pod adresem.

Ilustrowany Kurier Polski Bydgoszcz, ul. Marsz. Focha 2 Wysyłka pod opaską zł 95.-

Kalendarzyk

Piątek, 16 maja 1947 r.
Katolicki: Jana N.
Słowiański: Trzebomysła

BYDGOSZCZ

Oddział miejscowy dla prasemoty i ogłoszeń: Jagiellońska 1 (Pod Arkadami tel. 24-20)

* (a). Zbiórka sekcji pływackiej KKS „Brda” w poniedziałek 19 bm. o godz. 17 w pływalni garnizonowej przy nowej elektrowni. Obecność wszystkich członków sekcji obowiązkowa.

Dziś koncert symfon. z Colette Frantz

pod dyr. Bohdana Wodiczko
(a) Czy może zabraknąć dziś kogokolwiek z miłośników muzyki na koncercie o godz. 19.30 w Pomorskim Domu Sztuki? Dziś pierwszy w Polsce występ światowej sławy skrzypaczki francuskiej Colette Frantz, która ma szeroko po świecie rozgłoszenie muzyczne Polaków. Dyrygentem znakomity dyrygent Bohdan Wodiczko (niedawno wrócił z Czech) — pierwszy dyrygent Filharmonii Bałtyckiej.

W programie polonezy Ogińskiego w opracowaniu Palestra, koncert skrzypcowy Brucha, pieśni rosyjskie Ljadowa i wspaniała symfonia klasyczna Prokofiewa, bodaj największego kompozytora dzisiejszej doby. Pozostałe bilety są do nabycia w kasie Pomorskiego Domu Sztuki w godz. od 10 do 13 i od 15 do 19.30.

Przedłużenie wystawy obrazów J. Rupniewskiego

BYDGOSZCZ (tm). Wydawnictwo „Trybuna Pomorska” i oddział bydgoskiego Zw. Artystów-Plastyków odwołują zapowiedziane na dzień 15 bm. zamknięcie wystawy obrazów popularnego na gruncie bydgoskim artysty-malarza J. Rupniewskiego. Organizatorzy wystawy uwzględniając liczne prośby o przedłużenie pokazu prac zasłużonego artysty ustalają ostateczny termin jej zamknięcia na dzień 23 bm. Jak się dowiadujemy, wystawę zwiedziła nienotowana dotychczas na tego rodzaju imprezach ilość osób.

Jutro i pojutrze „Wieczory operowe” pod dyr. B. Wodiczko

(a) Społeczeństwo bydgoskie dotknięte jest do opery. Nic więc dziwnego, że zapowiedziane dwóch wieczorów operowych w Pomorskim Domu Sztuki, w sobotę 17 i w niedzielę 18 bm. o godz. 19.30 przyjęto z zadowoleniem. Wykonawcami będą znani artyści Opery Warszawskiej i Polskiego Radia: Helena Karwowska — sopran, Sława Makowska — mezzosopran i Ryszard Fabiński — baryton. Trójka tych artystów koncertowała z dużym powodzeniem przed wojną i już po wojnie za granicą, uzyskując doskonałe krytyki. W programie arie i duety z oper: Pajace, M-me Butterfly, Carmen, Traviata, Aida, Halka, Benvenuto Cellini i innych.

Bilety są do nabycia w kasie Pomorskiego Domu Sztuki w godz. od 10 do 13 i od 15 do 18 (w dzień koncertu do 19.30).

„Święto młodzieży” w Bydgoszczy

BYDGOSZCZ (a). W sobotę, 17 bm. o godz. 15.00 odbędzie się na Stadionie Miejskim doroczne „Święto młodzieży”. Impreza ta, w której weźmie udział kilka tysięcy młodzieży szkół średnich i powszechnych — będzie olbrzymią rewią śpiewu, gier sportowych, lekkiej atletyki, rytmiki plastycznej i tańców ludowych.

Bogaty program, który przygotowała młodzież pod kierownictwem swoich wychowawców, rozpocznie się odśpiewaniem kilku pieśni wielogłosowych przez chór połączonych szkół powszechnych i średnich. W dalszej części programu, po pokazach gier sportowych i rytmiki plastycznej, nastąpią finały lekkoatletyczne młodzieży szkół średnich. W ostatniej części programu ujrzy publiczność bydgoska szereg tańców ludowych w strojach regionalnych.

Bilety w cenie: 50.— zł. 20.— zł. i 10.— zł. do nabycia w dniu „Święta młodzieży” przy kasie Stadionu.

Lasy bydgoskie w płomieniach

BYDGOSZCZ (ef). O przeprowadzeniu systematycznej, bezwzględnej akcji usuwania najrozmaitszego rodzaju pocisków artyleryjskich i min — pozostałości po minionej wojnie — rozsypanych po okolicznych lasach i polach przypominają ostatnio częste nieszczęśliwe wypadki kończące się niekiedy kalectwem, a nawet śmiercią i pożary, spowodowane manipulowaniem czy samozapaleniem tych wiele niebezpiecznych „zabawek”

Bydgoska Straż Pożarna zawiadomiona została znowu aż dwukrotnie w ciągu dnia o pożarach okolicznych lasów: na Bocianowie i na Osowej Górze.

W pierwszym wypadku mimo natychmiastowej interwencji Straży spłonęło 800 m kw lasu. Przyczyną pożaru nie ustalono, chociaż przypuszcza się, że powstał on na skutek wybuchu pocisku artyleryjskiego.

Drugi z nich, spowodowany samozapaleniem się amunicji fosforowej w magazynach na Osowej Górze, okazał się w skutkach bardzo poważny. Pastwa ognia padła 15 ha duże go lasu. W przeszło trzygodzinnej akcji nad zlokalizowaniem żywiołu

wzięły udział Miejska Straż Pożarna, oddziały wojska i ludność z okolicy.

Lasy płoną w dalszym ciągu

BYDGOSZCZ (ef). W ostatniej chwili dowiadujemy się o nowym pożarze który wybuchł na Osowej Górze.

Powitanie wiosny przez harcerzy

sprawdzeniem osiągnięć

BYDGOSZCZ (ko). Ośrodek harcerzy w Bydgoszczy urządził w dn. Wniebowstąpienia Pańskiego powitanie wiosny. Po wysłuchaniu Mszy św. w kościele św. Piotra i Pawła, odprawionej przez ks. Zimnego i kazaniu kap. harcerki ks. Staszaka. 32 drużyny meskie w liczbę 2.400 harcerzy i 28 drużyn żeńskich — 1500 harcerki przeddefilowało przed trybuną na pl. Wolności. Defiladę przyjmowali: komendant chorągwi hm. Trzcieliński i delegatka kuratorium dh. Czajkowska, w obecności kapelana

Pom. Chorągwi ks. prof. Jankowskiego, wiceprez. miasta p. Stycznia, insp. Frankowskiego, prez. ZHP Mioduszyńskiego, prezesa SO Plejewskiego, maj. Lindnera, prof. Cygańskiego, przedst. SD prof. Lukasika i mec. Paszko-Milczyńskiego, przedstawicieli SP p. Roszaka oraz przedstawicieli organizacji młodzieżowych. Defiladę prowadzili: kom. Ośrodka phm. Zagłoba i dh. Rolówna. Młodzież maszerowała dziarsko, zbierając huczne oklaski licznie zgromadzonej publiczności. Pięknie prezentowały się dwa hufce szkół powszechnych. Efektowną kotwicę utworzyli marynarze. Najmłodsze zuchy z zapalem ciągnęły powóz z parą państwa młodych oraz wystawiły grupę wesółków w przebraniach. Harcerki defilowały również sprawnie i efektownie. Całość wypadła bardzo pokaźnie, dając wyraz poważnych osiągnięć.

W biegu o mistrzostwo Ośrodka stanęło w lasach rynkowskich 36 najlepszych zastępów. Harcerki urządziły w lasach Zamczyńska biegi i grę polową. Wieczorem wspólne ognisko zgromadziło znowu wszystkich. Wraz z dymem ogniska płynęły pieśni harcerskie, wiążąc serca wspólnotą odczuć i dążeń. Przerzeczanie harcerzy, przyjęte przez komendanta Ośrodka phm. Zagłobę — zakończyło tę piękną uroczystość harcerską.

Dobrowolny odstępcą

BYDGOSZCZ (re). Sąd Okręgowy w Bydgoszczy rozpatrywał sprawę Głęby Antoniego z zawodu księgowego, oskarżonego o dobrowolne zgłoszenie swojej przynależności do narodowości uprzywilejowanej — białoruskiej. Głęba w czasie okupacji (1941 r.) wystosował do Stowarzyszenia Białorusinów w Berlinie list w którym prosił o zaliczenie go do narodowości białoruskiej. Na skutek tego otrzymał z Berlina dowód osobisty i korzystał z wszystkich przywilejów przyznanych przez okupanta Białorusinom.

Sąd biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności sprawy skazał Głębę na pół roku więzienia.

Złodziej w roli „nauczyciela”

BYDGOSZCZ (re). W kwietniu br. do mieszkanki Koronowa p. Teofilii Michalskiej, zgłosił się pewien solidnie wyglądający mężczyzna i oświadczył, że córka p. Michalskiej zam. w Pile prosi matkę o natych-

Co? gdzie? kiedy?

TEATR POLSKI (ul. Grodzka) Piątek, sobota i niedziela: nieczynny.

POMORSKI DOM SZTUKI: Piątek g. 19.30: Wielki koncert symfoniczny z udziałem Colette Frantz.

POMORSKI DOM SZTUKI: Piątek g. 19.30: Wielki koncert symfoniczny z udziałem Colette Frantz.

TEATRY ŚWIETLNE: Pomorzanie: Złota maska, Polonia: Biały kiel, Orzeł: Lolek i Bolek, Gryf: Biały kiel, Wolność: Złota maska, Bałtyk: 15 letni kapitan.

DYŻURY APTEK: Od 10 do 17 bm. Centralna, Al. 1 Maja 27, tel. 23-14, Pod Złotym Orłem, Stary Rynek 1, tel. 19.31.

BIBLIOTEKI: Miejska: wypożyczalnia pism otwarta codz. od godz. 10-12.45 i od 15-17.45 (z wyj. środy i soboty po pol.), pracownia naukowa: od godz. 9-12.45 i od 15-17.45 (z wyj. soboty po pol.), Ludowa: otw. codz. od 11-12.45 i od 15-17.45 (z wyj. środy i soboty po pol.), Zarz. Woj. TUR (Al. 1 Maja 14) otw. codz. z wyj. niedziel i świąt od godz. 16-19.

TELEFONY: Komenda miasta MO 23-47, Pogotowie Ratunkowe 10-00, Straż Pożarna 11-11, Międzymiastowa 00.

Sobota, 17 maja

6.00 Program ogólnopolski, 9.35 Wiad. miejsc. i ogł., 9.40 Dykt. progr. dla radiowców, 14.50 Przgl. prasy Pom., 15.00 Program ogólnopolski, 19.15 Wiecz. wiad. Pomorza, 19.20 rozmowa z radiosłuchaczami, 19.25 Muz. taneczna z płyt, 19.42 Kursy radiowe dla nauczycieli, 19.57 Program ogólnopolski, 23.25 Konc. żywczeń, 23.55 Zak. aud.

Niemiec!

WAGROWIEC (re). Na ławie oskarżonych SO w Bydgoszczy na sesji wyjazdowej w Kcyni zasiadł Schneider Hans z zawodu rzeźnik, obwiniony o groźenie Polakom śmiercią i wyłudzenie od nich pieniędzy.

Schneider obywatel niemiecki wykorzystując swą przewagę nad Polakami, zgłosił się pewnego dnia do sąsiadki i pod pozorem interwencji u właściwych władz niemieckich w sprawie aresztowanego Polaka, wydał jej większą sumę pieniędzy. Upomnienia i prośby o zwrot nie odniosły żadnego skutku. Poważną również sumę wymusił Schneider od St. Kapuścińskiego któremu w razie odmowy zagroził doniesieniem do gestapo. Ponadto bezczelny Niemiec z pistoletem wpadł do mieszkania sąsiada Antoniego Chudzińskiego i groził mu natychmiastowym zastrzeleniem.

Na podstawie przewodu sądowego „dobry” Niemiec został skazany na 5 lat więzienia i pozbawienie praw na okres lat trzech.

Na co są rozporządzenia?

Na co są rozporządzenia? Zdawałoby się, że właśnie po to, aby wszyscy je respektowali. Tymczasem

ORGANIZACJA BYDGOSKICH Cech Kapeluszników obraduje

(iza) W lokalu Izby Rzemieślniczej odbyło się walne zebranie Cechu Kapeluszników i Czapników z udziałem dyr. Izby Rzemieślniczej w Bydgoszczy p. Werno i przedstawiciela Miejskiego Urzędu Przemysłowego.

Po odczytaniu protokołu z ostatniego zebrania, członkowie zarz. złożyli sprawozdanie z działalności Cechu za rok ubiegły. Ze sprawozdań przew. p. Szymankiewicza i sekret. Bartnickiej wynika, że Cech Kapeluszników wykazujący dużą żywotność odbył w minionym okresie kilka zebrań zarządu, brał udział w konkursach wojewódzkich i różnych uroczystościach. W ub. r. 9 czeladników złożyło egzamin mistrzowski, a 20 uczniów egzamin czeladniczy. Cech brał również udział na wystawie, odbywającej się w ramach 600-lecia miasta Bydgoszczy Skarbniczka Cechu p. Pelowska przedstawiła sprawę finansów. Następnie dokonano wyboru uzupełn. do zarządu w osobach pp. Bartnickiej i Przybylskiej.

Z kolei omawiano sprawę zaopatrzenia warsztatów w materiały przez Rzemieślniczą Centralę Zaopatrzeń i Zbytu. Dyr. Werno referował o spółdzielniach i o reorganizacji Cechu, o obowiązkach uczęszczania do szkół zawodowych uczniów rzemieślniczych, o domach wypoczynkowych w Szklarskiej Porębie i Puszczykowie-Zdroju. Poza tym ustalono wysokość składek i to: pracowni samodzielnie płacą 50.— zł. za czeladnika 20.— zł. za ucznia 10.— zł. miesięcznie. W wolnych głosach załatwiono szereg spraw organizacyjnych Cechu.

sem rowerzyści naszego grodu są całkiem innego zdania. Są w Bydgoszczy piękne aleje, wymagające wprowadzić dużo napraw, ale świeżo zieleń i urocie ich położenie przyciągają setki spacerowiczów. Głównie korzystają z dobrodziejstw tych spacerów dzieci, pragnące się wyhasać.

Tymczasem rowerzyści urządzają istne harce po alejach, wyścigi, poscigi za psem itp. Zarząd Miejski na słupach umieścił wprowadzić napisy z wyraźnym zakazem jazdy rowerami i wózkami po alejach. ale... wiadomo — rozporządzenia są wydawane po to, aby je omijać.

Na prośby i uwagi opiekunów dzieci, aby rowerzyści uważali chociaż na dzieci, by im krzywdy nie wyrządzić — spotykają się jeszcze z pełnym oburzeniem, że pozwalają sobie w ogóle na... uwagi bo im... przeciw wolno.

Tablecie sobie i rowerzyści sobie! A może by tak władza przypomniła sobie o amatorach emocjonujących wyścigów na słupach...? Wysokie sumy ściągnięte we formie grzywny na pewno na coś się przydadzą!

Spotkanie pięciarskie

W sali gimnastycznej przy ul. Konarskiego odbędzie się w sobotę 17 bm. o g. 19 zawody bokserskie o mistrzostwo klasy „B” między „Legią” (Chełmża) i „Brdą” (Bydgoszcz). Walki ze względu na równy poziom drużyn zapowiadają się interesująco. Wstęp na powyższe zawody minimalny.

Abonujcie > IKP <

Muszą się znaleźć środki lecznicze

do walki z chorobami zwierzęcymi

BYDGOSZCZ (lit). Pod przewodnictwem sędziego Hermana odbyła się w Delegaturze Komisji Specjalnej konferencja, poświęcona omówieniu sprawy walki z szerzącą się na terenie naszego województwa chorobą zwierząt: różycą, zarazą stadniczą, nosacizną itd. W konferencji wzięli udział przedstawiciele zainteresowanych organizacji, lekarze-weterynarze, aptekarze i inni.

Sędzia Herman referując sytuację obecną w naszym województwie zaznaczył, iż dotychczas ujawniono dziesięć ognisk zarazy, w których choroba nie osiągnęła jeszcze szczytowego punktu. Przyczyną powstałej sytuacji jest jak to stwierdzili lekarze weterynarii — brak odpowiednich środków lecz-

niczych, a przede wszystkim salwersum. Środek ten jest dzisiaj na rynku wewnętrznym nie do zdobycia. Brak jego wywołany jest najprawdopodobniej względami spekulacyjnymi. Jednostki i pewne czynniki, nie zdające sobie w pełni sprawy ze stosowania tej szkodliwej polityki, przechowują, lub używają do innych celów ten niezbędny środek leczniczy.

Brak jego spowodował już w pewnych ośrodkach rolniczych poważne straty, szczególnie w koniach. Zdaniem lekarzy-weterynarzy, na terenie kraju znajdują się jeszcze poważniejsze zapasy tego leku. Na konferencji uzgodniono, że wszyscy zainteresowani wzięli udział w akcji, której celem będzie zapobieganie wyczerpaniu

się chorób zwierzęcych, przez odkrycie źródeł salwersum. Podkreślono również brak zrozumienia u rolników celowości szczepienia zapobiegawczego. Jest to tym dziwniejsze, że za szczepienie zwierząt pobiera się od sztuki 100—150 zł. Ceny te winny być utrzymane na terenie całego województwa, gdyż dają one możliwość rolnikowi posiadającemu nawet większe ilości trzody, szczepienie wszystkich sztuk.

W sprawie zdobycia salwersum, postanowiono zwrócić się do wszystkich czynników sprawą tą zainteresowanych, by dopomogli w projektowanej akcji. Jeżeli środek ów na czas się znajdzie, jest nadzieja, wstrzymania szerzącej się choroby. Niezależnie od projektowanej akcji nabywania tego środka, na terenie najbliższym przystąpi się we własnym zakresie i własnymi zasobami do energicznej walki z chorobami zwierzęcymi.

miastowe przybycie do niej wraz z całą posiadaną garderobą.

Wahania matki rozwiła nieznajomy, który przedstawiwszy się dodał, że jest nauczycielem w Pile, i że z tytułu znajomości z panną Michalską gotów jest pomóc przy wyeksportowaniu bagażu i towarzyszyć w podróży. Po zdecydowaniu się na wyjazd, p. Michalska spakowała garderobę i przybywszy do Bydgoszczy oddała „nauczycielowi” cenne walizki w celu nadania ich na bagaż. Nieznajomy z całą gotowością wypełnił prośbę z tą tylko różnicą, że zmienił adres nadawczy na Toruń... i ulotnił się bez śladu.

Po pewnym czasie p. Michalska zorientowawszy się, że padła ofiarą oszustwa, złożyła doniesienie do MO, która wydała stacji bagażowej w Toruniu polecenie nie wydawania walizek nadawcy. Z Torunia odpowiedziano, że bagaż został już odebrany.

Wywiadowcy wszczęli energiczne śledztwo. Ich poszukiwania uwięzione zostały pomyslnym skutkiem. Oszusta złapano w mieszkaniu p. H. Błażkiewicza w chwili, gdy rozpakowywał walizki i worki z skradzioną bielizną. Okazał się nim Paweł Węgrner, bez stałego miejsca zamieszkania.

Gruźlica jest uleczalna

Nie ma takiej postaci gruźlicy, wobec której medycyna stałaby bezradna. Wyleczyć się możesz i musisz, jeżeli będziesz tego mocno pragnął. Musisz postępować tak, by nie zarazić gruźlicą swojej najbliższej rodziny, ani swojego otoczenia, gdyż będąc chorym, rozumiesz najlepiej wartość zdrowia, które chwilowo utraciłeś.

Do niedawna stosowano jeszcze w leczeniu gruźlicy w różnej postaci preparaty wapna. Dziś wiemy, że postępowanie takie było błędne. Wiemy, że wapnienie ulega zmianie gruźlicze, już uprzednio zagojone (zbliznowacie), podawanie wapna jest więc jakby przelutowaniem musztardą po obiedzie. Wapnienie zresztą wcale nie jest najlepszym sposobem gojenia się zmian gruźliczych, jakim jest wesoła lub zwłóknienie. Wapnienie ponadto nie przyczynia się do zabicia prątków gruźliczych, które można znaleźć żywe w ogniskach zwapnialnych.

Zastrzyknięcie wapna dożylnie lub domięśniowo zwiększa ilość wapnia we krwi tylko przejściowo, niekiedy na kilkadziesiąt minut. Ustrój otrzymuje już w normalnym pożywieniu

zupelnie wystarczającą ilość wapna, toteż wapno, sztucznie podawane ustrój wydela natychmiast jako niepotrzebne.

Czas więc już najwyższy, zwłaszcza w dzisiejszych ciężkich czasach, zaprzestać wyrzucać miliony na nikomu nie przynoszące korzyści leczenie wapniem (wapni w gruźlicy stosowany jest tylko dzięki tradycji, która sięga czasów galenowskich) i przejść do naprawdę korzystnych metod leczniczych. Pod adresem chorych zaś chciało by się powiedzieć: „sami nie wiecie — czego żądacie”.

Dr Wł. Wł.

Domy wypoczynkowe dla dziennikarzy

ŁÓDŹ (W) Zarząd Oddziału Łódzkiego Związku Dziennikarzy podaje do wiadomości, że z dniem 1-go maja r. rozpoczął się sezon w domach wypoczynkowych w Szklarskiej Porębie, a z dniem 6-go maja w Domach Kuracyjnych w Cieplicach.

Dziennikarze i ich rodziny chcący korzystać z wczasów w Szklarskiej Porębie lub z kuracji w Cieplicach winni zgłosić się możliwie najwcześniej w Sekretariacie Zarządu

Do Domów Wypoczynkowych w Szklarskiej Porębie w ciągu maja rezydentanci mogą przybyć w każdym czasie, muszą mieć jednak zderowanie od Zarządu Oddziału. Ryczałt w Szklarskiej Porębie wynosi 300 zł dziennie od osoby. Przy zgłoszeniu kilku członków rodziny stosowane jest 15% ulgi.

W sprawie braku leków

ŁÓDŹ (G). Sprawa braku leków wywołała z inicjatywy Ubezpiec. Społ. powołanie specjalnego komitetu, którego zadaniem ma być opracowanie odpowiednich wniosków oraz przeprowadzenie interwencji u czynników centralnych. W skład komitetu weszli: przedstawiciele władz zdrowia publicznego, Izby Lekarskiej i Aptekarskiej, Uniwersytetu Łódzkiego itp.

Prezydium komitetu zakończyło swe prace i przygotowało obszerny memoriał, formujący konkretne wnioski, co do możliwości rozwiązania trudnej sytuacji.

W najbliższych dniach z ramienia komitetu udaje się do Warszawy delegacja w nast. składzie: prof. Grot, dziekan prof. Muszyński (UL), dr Morzyński (Izba Lek.) mgr Rytel (Izba Apt.) i dr Jan Ryder (nacz. lekarz Ub. Społ.). Delegacja przyjechała przez ministra zdrowia

Ciekawostki

Życie ludzi, zwierząt, ptaków i roślin

Starożytny pisarz Pliniusz notuje, że w Rzymie spotykano starszych ludzi w wieku od 120—170 lat. Dziś wiemy, że w Turcji, Grecji i Bułgarii bywają pojedyncze wypadki, że mężczyźni żyją do 150 lat. Niemiec-ki zaś uczony Pütter jest tego zdania, że człowiek w ogóle nie może żyć dłużej ponad 110 lat. Co innego słoń. Ten może żyć nawet do 200 lat. Natomiast koń — tylko do 60 lat, owca — 15 lat, jeleń — 30 lat, lew — 25 lat, pies — 12 lat, zając — 8 lat, królik — 7 lat.

Ptaki żyją dłużej. Sokół, papuga i labędź osiąga nie rzadko 150 lat, orzeł — 80 lat, gołąb — 50 lat, kury — 20 lat, kanarek — 24 lata.

Z reptyli najdłużej żyją żółwie, do 200, i nawet do 300 lat, natomiast krokodyl — tylko 40 lat.

Długo żyją ryby: szczupak 250 lat, karpie — 150 lat, lososie — 100 lat.

Najdłużej jednak żyją rośliny, specjalnie drzewa: wino 130 lat, róża — 400 lat, sosna, cyprys, tuja — 300 do 400 lat, buk — 900 lat, lipa — 1000 lat, dąb — do 1000 lat, a drze-

wa mamutowe w Kalifornii (Wielingtonia, Sequoia), mające 100 m wysokości i 30 m średnicy, żyją do 6.000 lat, drzewo drakońskie (Dracaena draco, Teneriffa), sięga nawet do 6.000 lat, ten wiek może osiągnąć także cyprys wodny (Taxodium mexicanum), rosnące w Meksyku. M. B.

T. Karpowicz

Za frontem

Biegl front, Łupami wygnił rdza-Okopali się [we leje, mogilami żołnierze. Z przywarłych do ramion krzyżów wstrzeliwują się w dzieje. Za oczywistą odczułą na sobie z ową ścieżką której strzał nie pozwolił prze-Patrzą — [kroczyć, to chmurami wypływają im oczy. W nieucichłą od spasmów dynamitu ziemię twarde ręce wysiewają ziarna. Aż o serce zagrział lemieś — i czegoście umarli? Umierali — nie mogli ulec sprawom mniejszym od kuli. Szczecin, 1947 r.

Za złożone życzenia oraz przesłane kwiaty z okazji otwarcia naszego magazynu składamy serdeczne podziękowanie

Równocześnie polecamy nowy transport materiałów damskich i męskich po cenach umiarkowanych.

F. ZIĘTAK i S-ka

BYDGOSZCZ, Aleje 1 Maja nr 21

SPRZEDAMY

samochód ciężarowy

marki „CITROEN” • „STER”

Wrzeszcz, Grunwaldzka 25 — telefon 411-74

Powiatowy Zarząd Drogowy Wyrzysk, dnia 12. V. 1947 r. w Wyrzysku

L. dz. 497/47 — DA — VII

OGŁOSZENIE

Wydzierżawienie alei owocowych przydrożnych na drogach państwowych, wojewódzkich i powiatowych na terenie powiatu wyrzyskiego odbędzie się drogą publicznej licytacji najwcześniej dającemu za gotówkę dnia 22 maja 1947 r. o godz. 10-tej przed południem w Nakle, w lokalu ob. Bruskiego, przy ul. Bydgoskiej nr 1.

Szczegółowe wykazy drzew owocowych przeznaczonych do wydzierżawienia są wydłone u drogomistrza w Nakle, w Mroczy, w Wyrzysku, w Białosławiu, oraz w Powiatowym Zarządzie Drogowym w Wyrzysku.

Warunki dzierżawy będą podane do wiadomości w dniu publ. licytacji na miejscu.

Kierownik Powiatowego Zarządu Drogowego (1971) w z. Seipelt-Łużny

OGŁOSZENIE O PRZETARGU

Zarząd Miejski w Świdwinie, powiatu białogardzkiego, województwa szczecińskiego ogłasza niniejszym nieograniczony przetarg na rozbiórkę zniszczonej części miasta Świdwina wskutek działań wojennych. Zarząd Miejski niniejszym nadmienia, że posiada zezwolenie na wywóz cegły. Oferty należy składać w zalakowanych kopertach z napisem „Oferta na rozbiórkę zniszczonej części miasta Świdwina” do Zarządu Miejskiego w Świdwinie w terminie dni 14-tu licząc od dnia ogłoszenia niniejszego. Otwarcie ofert nastąpi w kancelarii Zarządu Miejskiego w Świdwinie w dniu 2 czerwca 1947 roku o godz. 10-jej w obecności Komisji Budowlanej. Zarząd Miejski zastrzega sobie wolny wybór oferenta wzgl. nie przyjęcia żadnej z ofert.

Zarząd Miejski w Świdwinie.

Ogólnopolski program radiowy

WARSZAWA I

Dnia 17 maja 1947 r. (sobota):

6.00 Sygnał czasu. 6.05 Dziennik poranny. 6.30 Muzyka. 7.02 Muzyka. 7.15 Wiad. poranne. 7.40 Muzyka. 8.40 Skrzynka PCK. 8.50 Audycja szkolna. 15.00 Koncert szkolny. 15.30 Skrzynka techniczna. 15.40 Muz. Beethovena. 16.00 Dziennik popoł. 16.12 Muzyka popul. 17.15 „Przy sobocie po robocie”. 19.15 Muzyka. 20.02 Dziennik wiecz. 20.20 Sprawy i ludzie. 20.30 „O stylach” — aud. 21.00 Słuchawisko: „Dwie humoreski” wg „Apokrytów”. 21.25 „Nasze pieśni” — pieśni St. Lipskiego. 21.45 Audycja muzyki rozrywkowej. 22.00 „Popioły” St. Zeromskiego. 22.15 Koncert Orkiestry Tanecznej P. R. 23.00 Ostatnie wiad.

WARSZAWA II

13.03 Muzyka obładowa. 14.15 Arie operowe. 14.40 Muzyka kameralna. 18.45 Koncert życzeń. 19.00 Felieton popul.-naukowy. 19.10 Pieśni Debussy’ego w wyk. J. Godlewskiej. 19.35 Muzyka poważna z płyt. 20.20 Koncert muzyki rozrywkowej. 20.45 Pogadanka z zakr. kultury i sztuki. 21.00 Audycja literacka. 21.20 Muzyka taneczna.

KUPNO

KUPIE znaczki pocztowe filatelistyczne placę według kata logu. „Dom Sztuki”, Łódź, Piotrkowska 84. (1987)

Dentystyczne artykuły kupuje i sprzedaje „Dental” Szrama i Kapczyński, Poznań, ul. Fredry 3. (1847)

Fabryka „Alfa”, Bydgoszcz Garbary 3 zakupuje stale wszelkie ilości srebra (złom, monety, wyroby). (1866)

Skład Przyborów Fotograficznych Bydgoszcz Al. 1 Maja 22 stale kupuje Leicy, Contaxy Retiny Robot oraz sprzęt fotograficzny i filmy 6X9. (1867)

Włosie końskie (ogony) w każdej ilości kupuje Drażkowski i S-ka, Bydgoszcz, ul. Wyzwolenia 1, (przy Pl. Teatralnym). Płacimy najwyższe ceny. (1835)

OLEJKI perfumeryjne, mentol, olejek miętowy, gliceryne, stearynę surowce kosmetyczne. Zakupi każdą ilość „ENOLA” Łódź, Napiórkowskiego 24 tel. 177-00. Przedstawiciel. Poznań, Krasińskiego 13, m. 19 Kotkowska. (1630)

Woskówki, farby do powielaczy, kalki maszynowe taśmy maszyn do pisania i liczenia, powielacze kupuje Wacław Rohowski i Ska, Zakup—Sprzedaż —Naprawa maszyn biurowych Poznań, Mielżyńskiego 18, tel. 43-25. (1886)

Kupimy kwas mrówkowy chemicznie czysty. Kazimierz Sowa i Ska, Kraków, Stradomska 11. (1976)

ROZNE

Pies jamnik młody jest do odebrania. Gdynia, Killińskiego 5/3. (1981)

SZTANDARY

Chorągwie-Paramenta kościelne wykonuje jedyna fachowa na mieście firma

JÓZEF ŁOWIŃSKI

Poznań, W. Garbary 20, tel. 39-05 Dojazd tramwajem z Dw. Gł. do Starego Rynku

Liczne uznania za pracę. 1643

Wróżka odgaduje wszystko reki, kart. fotografii osób zaginionych. Gdynia, Świętojańska 139/51, blok 2. (1989)

SPRZEDAŻ

Victoria — oryginalny klej kauczukowy do dętek po cenach fabrycznych wysła za zaliczeniem „Reklama” Łódź, Piotrkowska 46. (1695)

SPORT — wszystko dla piłki nożnej, siatkówki, koszykówki, boksu dostarcza Dom Sportowy, Jan Pujdak i Ska, Łódź, Piotrkowska 83. (1403)

Sprzedam zaraz dom 4 ptr Warszawa-Praga. Wiadomość Bydgoszcz Dworcowa 64 — owocarnia. (10233)

Sprzedam dobrą wirówkę (centryfuga). Bydg., Śląska 8/4 (10218)

Warsztat tkacki 80 cm na chodzie od zaraz do sprzedania. Sopot, Żymierskiego 55/3, telefon 51-35-1. (1982)

Wojewódzka Spółdzielnia Drobniarska „Kura”, Szczecin, Wzgórze Arkony 1, sprzedaje pisikę, czwartki — płatki każdego tygodnia. Ceny rynkowe. Przyjmuję jaja do wylęgu, członkom ulgi. (1904)

Odstąpię skład żelaza, dobrze prosperujący, miasto powiatowe. Oferty proszę składać IKP Bydgoszcz „10236”. (10236)

POSADY WOLNE

Zaangażujemy dwóch ceramików na kierownicze stanowiska do cegielni i kaflarni. Wymagane kwalifikacje organizacyjne i fachowe. Mieszkanie służbowe. Zgłaszać Zjednoczenie Przemysłu Materiałów Budowlanych, Szczecin, Śląska 12. (1986)

Apteka Centralna w Bydgoszczy, przyjmie od 1 lipca br. dwóch magistrów z praktyką na stałą posadę. (10227)

Absolwentka szkoły handlowej, znająca trochę język łaciński, może się zgłosić do apteki „Centralnej” w Bydgoszczy. (10228)

Fryzjerkę z wodną żelazkową poszukuję. Mieszkanie, utrzymanie, warunki dogodne. Łyczewski Leon, Świdwina, Pom. Zach. (1975)

PRACY POSZUKUJĄ

Prawnik poszukuje odpowiedniej pracy w instytucji prywatnej w Szczecinie na dobrych warunkach materialnych ze skromnie urzędowym mieszkaniem. Oferty pod „Prawnik” do IKP Szczecin. (1945)

Młynarz kawaler, dziesięć lat praktyki, poszukuje natychmiast pracy. Zgłoszenia IKP Bydg. „1988”. (1988)

Buchalter-rolnik zmieni posadę od 1. 7. lub wcześniej. Oferty IKP Bydgoszcz pod „10235”. (10235)

UNIEWAŻNIENIA

Unieważniam zagubioną kartę rejestracyjną RKU Koszalin, wydaną na nazwisko Piekart Eugeniusz, Białogard. (1980)

POSZUKIWANIA

Poszukuję syna Zenona Szumko z Wilna Słupsk. Zaulek 36 (1702)

Humor zagraniczny

PRZYZYWCZAJENIE

Fakir-malżonek: Bądź laskawa zejść, ponieważ czas ubrać się i pójść do miasta.

ZGUBY

W dniu 13 bm. między godz. 17—19-tą zgubiono na trasie: ul. Pl. Piastowski, Śniadeckich Al. 1 Maja (do f-my Leo), oraz Al. 1 Maja do ul. Chocińskiej (obie strony) złotą bransoletę, łańcuszkową z brylantkiem. Oczciwego znalazcę proszę o zwrot za wynagrodzeniem. Zofia Lewicka, ul. Śniadeckich 51/3. (10221)

POKOJE

Samotny solidny poszukuje pokoju umeblowanego w okolicy Bielawek. Oferty IKP Bydgoszcz „10234”. (10234)

MATRYMONIALNE

Chcesz dobrze wyjść zamąż, ożenić się? Napisz do Biura Złocińskich 2, skrytka pocztowa 1010. (1985)

Szatynka bogata w uczucia serca pragnie poślubić pana podobnych zalet. Oficerowie mile widziani. Oferty IKP Poznań, Działyńskich 8 pod „Półsierota 23”. (1984)

Panna trzydziestoosmioletnia, przystojna, wysoka, wykształcona pracowita, posiadająca wiele Bydgoszczy i Gdyni poślubi sympatycznego uniwersyteckim wykształceniem. Zgłoszenia IKP Poznań, Działyńskich 8 „1000”. (1983)

Która z panien przystojnych, zgrabnych, eleganckich, średniego wzrostu, miłego usposobienia, szatynka lub brunetka, samodzielna, sfery rzemieślniczej lub kupieckiej; do lat 38, zechce zostać żoną 45-letniego rzemieślnika? Oferty fotografij proszę przelać Gdańsk, Postępowe nr 2 — Dokument K rz. N. 25 R. 7. (9580)

Szczęśliwie, szybko, dyskretnie kojarzy małżeństwa Rondo. Wielki wybór partii różnych zawodów i stanów. Jeżeli pragniesz mieć własne ognisko domowe, a nie masz znajomości, zwróć się do nas. Przedstaw twoje wymagania, podaj bliźsze dane o sobie, załącz fotografię i 50 zł koszty wstępnej korespondencji. Adres: Rondo, Poznań 2, Skrytka 1013. (1974)

WIELNE

owca surowa

stale kupuje i zamienia na tkaniny gotowe albo na włóczękę maszynową i szydełkową. Płaci najwyższe ceny. ŁÓDŹKA HURTOWNIA ART. WŁÓKNIENICZYCH Poznań, M. Focha 16 w Hall Targów Poznańskich, na przeciw Dworca Zachodniego. Tel. 63-31. 1675

WĘZE KAUCZUKOWE

o średnicy 10 mm dla laboratoriów, irygatorów itp. w każdej ilości dostarcza 1988

Spółdzielnia „MARROCHEMIA” Łódź, Piotrkowska 37. tel.183-06

REDAKCJA I ADMINISTRACJA Bydgoszcz, Marsz. Focha 20 DZIAŁ OGŁOSZENI I PREENUMERACY W BYDGOSZCZY ul. Jagiellońska 2 (Pod Arkadami) — Telefon 24-28 Za niedorogę pisma spowodowaną wyższą siłą nie odpowiadamy. Rękopisów nie zamówionych Redakcja nie zwraca. Za dział ogłoszeniowy Red. nie odpowiada.

ODDZIAŁY „ILUSTR KURIERA POLSKIEGO” W WIELKICH MIASTACH POLSKI PODODDZIAŁY W WIĘKSZYCH MIASTACH AGENTURY NA PROWINCJI DLA POSZCZEGÓLNYCH ZIEM POLSKI ODRĘBNE WYDANIA „IKP” Drukarnia Polska Spółdzielnia Wydawnicza „ZRYW” BYDGOSZCZ, UL. MARSZ. FOCHA 18, — TELEFON 18-90.

OGŁOSZENIA Drobne po 15 zł za słowo. Poszukiwanie rodzin i pracy 5 zł za słowo. Minimalna opł. za 10 słów. Tłusty druk 100% drożej. Ogłosz. milimetr w tekście 50 zł za 1 mm. Za tekstem 20 zł. Urzędowe przetargi 20 zł. Nekrologi od 20 — 50 zł. Tabelaryczne, bilanse 30 zł. Niedziela i święta 50% drożej. Za terminowe zamieszczanie ogłoszeń administracja nie odpowiada.